

Bilaga

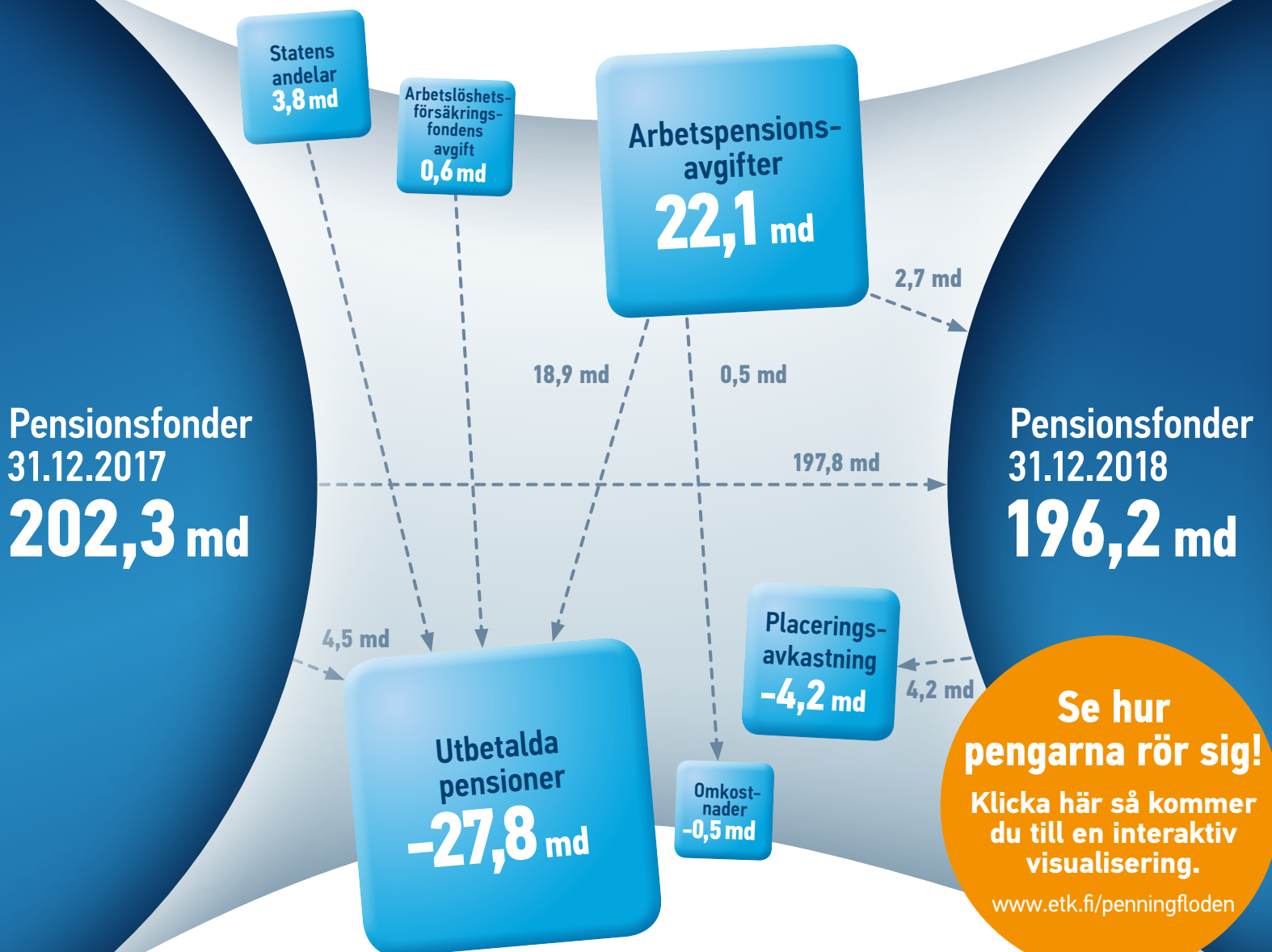
ARBETSPENSION

Bilagan ges ut av Pensionsskyddscentralen och Arbetspensionsförsäkrarna Tela

1:2019

Arbetspensionsanstaltarnas bokslutsuppgifter

2018

Se hur pengarna rör sig!

Klicka här så kommer du till en interaktiv visualisering.

www.etk.fi/penningfloden

Penningflödet inom arbetspensionssystemet

Källa: Pensionsskyddscentralen, Tela

Lamt placeringsår

PLACERINGSTILLGÅNGARNA

195 MILJARDER

Arbetspensionsfondernas nettoplacingstillgångar var nästan 195 miljarder euro i slutet av förra året. Fondernas storlek och betydelse accentueras när avkastningen är svagare.

TEXT KIMMO KOIVURINNE

Det gångna året var det första året sedan eurokrisen då arbetspensions-systemets placeringsavkastning var anspråkslös. Avkastningen som uppnåtts under början av året hamnade på minus under det sista kvartalet, när USA:s centralbanks inflationstyglade räntepolitik vid sidan av andra faktorer började påverka marknaden.

Utöver höjda styrräntor har osäkerheten på den globala placeringsmarknaden ökat för att protektionismen ökat under ett par år och att Italiens ökade skuldsättningsgrad dragit till sig uppmärksamhet under den senare hälften av fjolåret.

Under det sista kvartalet började man undvika risker på aktiemarknaden, vilket ledde till att aktiekurserna sjönk ovanligt kraftigt. Sålunda krympte placeringstillgångarna med nästan fem miljarder euro under året och uppgick vid utgången av december 2018 till 194,9 miljarder euro.

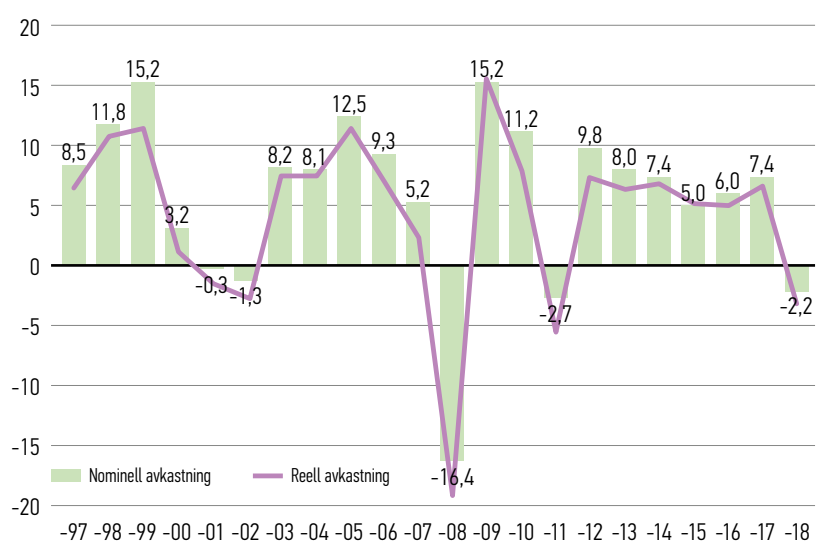
AV PLACERINGSTILLGÅNGARNA hade vid slutet av året 42,9 procent placerats i aktier och andra placeringar av aktietyp, 37,1 procent i ränte- och penningmarknadsinstrument, 9,7 procent i fastigheter och 10,3 procent i alternativa investeringsfonder (AIF).

De mest betydande förändringarna i arbetspensionsplaceringarnas fördelning under året var att andelen andra placeringar av aktietyp ökade med 1,6 procentenheter och andelen AIF-fonder med 1,4 procentenheter. En förklarande faktor för ökningen av dessa förmögenhetsslag är den långvariga låga räntenivån, som har minskat ränteplaceringspotential.

I stället för ränta har man i högre grad än tidigare försökt nå avkastning bl.a. genom icke-börsnoterade aktier och kapitalplaceringar. Till följd av kursänkningen i slutet av året minskade andelen noterade aktier med ett par procentenheter, när aktieportföljen krympte. Å andra sidan skapade svackan i slutet av året genom aktiernas värdeminskning en bra grund för en återhämtning av kurserna, som kom i gång efter årsskiftet.

CA EN FJÄRDEDEL av placeringstillgångarna (24,5 procent) var i slutet av året placerad i Finland, medan ungefär en femtedel (19,9 procent) hade placerats inom det övriga

Nominell och reell avkastning på arbetspensionsfonderna 1997–2018 i procent av bundet kapital

Ordlista

DELVIS FONDERANDE SYSTEM Pensionssystem där pensionerna finansieras med både arbetspensionsavgifter och tidigare insamlade fonder.

SOLVENS Talar om hur stora pensionsanstaltens pensionstillgångar är i proportion till ansvarsskulden. Ansvarsskulden är en uppskattning av bolagens framtida pensionsutgifter till den del de har fonderats.

REALAVKASTNING Den årliga procentuella avkastningen på arbetspensionsfonderna som överstiger konsumentprisernas utveckling.

Arbetspensionsanstaltens nyckeltal år 2018

	Bolag (ArPL, FöPL)	Stiftelser (ArPL)	Kassor (ArPL, FöPL)	SPK (SjPL)	LPA (LFöPL)	Keva staten/ SPF (OffPL)	Keva medlems-samfund (OffPL)	Övriga ⁷⁾	Sammanlagt
Försäkrade (antal)	1 866 110	19 195	17 175	7 310	60 138	134 000	535 000	25 818	2 664 746
Pensionstagare (antal) ¹⁾	1 077 621	20 685	17 817	8 219	112 853	251 505	406 286	25 885	1 920 871
Lönesumma/arbetsinkomst (mn €)	60 938,0	1 088,5	1 159,1	260,9	1 239,9	5 897,6	17 410,0	823,9	88 817,9
Inkomster (mn €)									
Premieinkomst ²⁾	14 756,2	269,0	200,3	52,2	174,7	1 442,1	5 047,8	275,0	22 217,3
Nettoavkastning av placeringsverksamheten enligt verkligt värde	-1 927,0	-99,4	-11,0	7,9	-5,1	-664,9	-1 539,1	-8,7	-4 247,3
Nettoavkastning av placeringsverksamheten enligt verkligt värde (%)	-1,6	-2,9	-0,3	0,7	-3,5	-3,4	-3,0	-2,5	-2,2
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	1 274,2	86,1	273,8	52,7	2,5	526,7	-1 539,1	89,2	766,1
Kostnader (mn €)									
Utbetalda ersättningar ^{3) 4)}	15 318,4	302,2	323,8	128,6	827,2	4 648,6	5 225,3	339,7	27 113,8
Totala driftskostnader ⁵⁾	395,3	5,7	7,5	4,4	19,7	16,9	51,4	4,4	505,3
Tillgångar									
Pensionstillgångar ⁶⁾	117 733,2	3 367,5	1 976,4	1 117,8	124,1	18 485,7	50 493,4	2 896,8	196 194,9
Placeringstillgångar enligt verkligt värde, mn €	116 072,1	3 359,1	1 939,6	1 105,0	284,4	18 485,7	50 128,8	3 524,3	194 899,0
Fördelning av placeringarna (basfördelning enligt verkligt värde, %)									
Räntepaceringar	35,1	42,4	29,0	6,1	48,5	38,4	41,6	38,0	37,1
Aktieplaceringar	41,4	40,5	42,3	51,0	34,3	47,2	44,2	51,3	42,9
Fastighetsplaceringar	11,6	13,8	25,4	29,6	15,9	3,2	6,6	6,1	9,7
Övriga placeringar	11,9	3,3	3,3	13,3	1,3	11,2	7,6	4,6	10,3
Solvens									
Solvenskapital sammanlagt	23 222,8	852,0	519,0	433,8	-	-	-	-	25 027,6
Solvensgräns €	14 313,3	388,8	233,6	156,1	-	-	-	-	15 091,8
Solvenskapital / solvensgräns	1,6	2,2	2,2	2,8	-	-	-	-	1,7
Solvensgrad -%	124,6	133,9	135,6	163,4	-	-	-	-	125,3

1) En pensionstagare kan få pension från flera pensionsanstalter

2) I premieinkomsten ingår inte den andel som bekostas ur statsbudgeten, FöPL 253,0 mn €, SjPL 58,4 mn €, LFöPL:n 679,5 mn € och OffPL/staten 2 789,2 mn €.

3) Inkl. Arbetslöshetsfondens avgift bortsett från Keva (medlemssamfund, staten och KCF), där den ingår i premieinkomsten

4) Inkl. statens andel av FöPL

5) Exkl. placeringsverksamhetens kostnader

6) I FöPL-tillgångarna ingår premieansvar, LFöPL-tillgångarna är pensionsansvaret, Keva medlems-samfund-tillgångarna är pensionsansvarsfonden, Keva staten- och KPF-tillgångarna är placeringstillgångarna

7) Övriga omfattar Kyrkans Pensionsfond, FPA:s personalpensioner och Finlands Banks pensionsfond

eurområdet. Största delen av pensionssystemets placeringstillgångar, totalt 55,6 procent, hade placerats på annat håll i världen.

När placeringstillgångarnas absoluta belopp har vuxit har placeringarna i ökande grad spridits på andra håll i världen, medan andelen inhemska placeringar har minskat i motsvarande grad. Geografiskt diversifierad allokering i hela världen följer grundprincipen för pensionsplaceringar: pengarna placeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt. Utöver dessa lagstadgade principer spelar samhällsansvaret en större roll vid valet av placeringsobjekt än tidigare.

PLACERINGS-AVKASTNINGEN år 2018 var nominellt -2,2 procent och reellt, korrigerat med den årliga inflationen, -3,3 procent. Som i all placeringsverksamhet förekommer det naturligtvis också år med negativ avkastning bland de goda åren.

På längre sikt, 22 år, har den nominella avkastningen dock i snitt varit 5,6 procent om året och den reella jämnt 4 procent om året. I ett kortare tidsperspektiv har motsvarande avkastning under den senaste femårsperioden varit nominellt 4,6 och reellt 4,0 procent och under den senaste tioårsperioden nominellt 6,4 och reellt 5,1 procent. Detta åskådliggör hur valet av granskningsperiod påverkar avkastnings-siffrorna.

Finanskrisen hamnar nu för första gången utanför tioårsperioden, vilket höjer snittavkastningen för åren 2009-2018 betydligt över de andra tidsperioderna. Allra betydelsefullast är ändå den långsiktiga realavkastningen, för vilken det i Pensionskyddscentralens hållbarhetskalkyler används ett avkastningsantagande på 3 procent fram till år 2025. Efter det höjs realavkastningsantagandet till tre och en halv procent.

Den avkastning som våra pensionsförsäkrare nått har emellertid varit klart större än de antaganden som används i kalkylerna, vilket gör att vårt pensionssystem är stabilt i fråga om placeringar. ■

Pensionstillgångar eller placeringstillgångar?

År 2018 var pensionstillgångarna 196,2 miljarder och placeringstillgångarna 194,9 mrd. Skillnaden (1,3 md) beror på att pensionstillgångarna inkluderar övriga fordringar och skulder och immateriella nyttigheter, som ingår i balansräkningen och som inte medräknas i placeringstillgångarna.

Arbetspensionsförsäkringsbolagens bokslutssiffror år 2018

	Varma		Ilmarinen		Elo		Veritas		Pensions-Alandia		Sammanlagt	
	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ³⁾
FÖRSÄKRADE (antal)												
ArPL	523 270	4,4 %	624 800	1,5 %	440 154	3,7 %	58 268	6,0 %	12 622	7,1 %	1 659 114	3,2 %
FöPL(-försäkringar)	36 700	2,2 %	74 443	2,1 %	83 724	-0,3 %	10 880	6,0 %	1 249	-0,2 %	206 996	1,3 %
Sammanlagt	559 970	4,2 %	699 243	1,5 %	523 878	3,0 %	69 148	6,0 %	13 871	6,4 %	1 866 110	2,9 %
PENSIONSTAGARE (antal)												
Sammanlagt	343 400	0,2 %	459 993	-2,0 %	237 904	4,7 %	31 634	1,4 %	4 690	4,0 %	1 077 621	0,2 %
INKOMSTER (mn €)												
Premieinkomst												
ArPL-premieinkomst	4 937,2	5,4 %	5 050,4	6,2 %	3 223,9	4,4 %	479,7	4,1 %	44,3	5,1 %	13 735,5	5,4 %
FöPL-premieinkomst	183,4	-0,5 %	384,3	-0,1 %	415,9	-1,9 %	60,6	0,5 %	4,0	-2,8 %	1 048,1	-0,9 %
Överföringsavgifter och återförsäkring	-2,5	19,4 %	-24,8	32,6 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	-27,3	31,5 %
Premieinkomst sammanlagt	5 118,0	5,1 %	5 409,9	6,0 %	3 639,8	3,7 %	540,3	3,7 %	48,2	4,4 %	14 756,2	5,0 %
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	249,3	-93,5 %	535,6	-82,3 %	405,8	-75,4 %	80,3	-64,5 %	3,3	-86,0 %	1 274,2	-85,4 %
Sammanlagt	5 367,3	-38,3 %	5 945,5	-26,9 %	4 045,5	-21,6 %	620,6	-17,0 %	51,5	-25,9 %	16 030,4	-29,7 %
KREDITFÖRLUSTER (mn €)												
	15,8	27,4 %	19,0	89,2 %	25,6	10,1 %	3,3	14,6 %	0,1	-15,1 %	63,7	31,0 %
PENSIONSUTGIFT (mn €)												
ArPL	5 383,3	2,2 %	5 789,0	3,4 %	2 857,1	4,2 %	397,8	5,0 %	29,5	4,8 %	14 456,7	3,2 %
FöPL	284,9	2,2 %	401,8	-2,3 %	408,1	4,0 %	72,4	4,1 %	4,8	1,7 %	1 172,0	1,3 %
Sammanlagt	5 668,2	2,2 %	6 190,8	3,0 %	3 265,2	4,2 %	470,2	4,8 %	34,3	4,3 %	15 628,7	3,0 %
Kostnadsfördelning	-264,2	10,8 %	-479,1	-0,9 %	369,4	19,3 %	51,0	23,6 %	12,5	14,1 %	-310,3	24,1 %
Sammanlagt	5 404,0	3,0 %	5 711,7	3,2 %	3 634,6	5,5 %	521,2	6,4 %	46,9	6,8 %	15 318,4	3,8 %
TOTALA DRIFTSKOSTNADER (mn €)												
Anskaffning av försäkringar	8,9	12,7 %	17,2	-11,1 %	20,9	0,7 %	3,3	11,5 %	0,2	-14,7 %	50,5	-1,3 %
Omkostnader för försäkringar	30,4	-5,9 %	53,8	3,0 %	35,7	-6,9 %	6,2	5,1 %	0,2	17,3 %	126,3	-2,1 %
Lagstadgade avgifter	10,9	-4,4 %	11,7	-3,4 %	7,6	-5,4 %	1,1	-5,2 %	0,1	-3,4 %	31,4	-4,3 %
Övriga administrativa kostnader	18,0	-0,6 %	21,2	-13,0 %	14,5	24,5 %	3,6	-1,3 %	0,9	3,7 %	58,2	-0,7 %
Driftskostnader sammanlagt	68,2	-2,0 %	103,9	-3,8 %	78,7	-0,1 %	14,3	3,9 %	1,4	1,7 %	266,4	-1,9 %
Omkostnader för ersättningsrörelsen	28,1	-9,9 %	56,6	19,8 %	23,7	-15,0 %	5,0	-6,8 %	0,3	22,0 %	113,6	1,6 %
Omkostnader för arbetshälsöverksamheten	6,3	6,8 %	5,7	-0,1 %	2,8	33,9 %	0,4	-20,8 %	0,0	0,0 %	15,3	7,0 %
Omkostnader för placeringsverksamheten	22,3	-1,3 %	28,4	-26,4 %	28,1	8,9 %	8,1	7,7 %	0,9	0,2 %	87,8	-8,0 %
Övriga kostnader	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Totala driftskostnader sammanlagt	124,8	-3,5 %	194,6	-2,5 %	133,3	-0,9 %	27,7	2,3 %	2,6	3,0 %	483,1	-2,0 %
Totala driftskostnader i % av premieinkomsten	2,4	-0,2	3,6	-0,3	3,7	-0,2	5,1	-0,1	5,4	-0,1	3,3	-0,2
Driftskostnader i % av omkostnadsinkomsten ¹⁾	60,4	-6,3	83,2	-82,8	74,9	-6,0	93,1	-3,2	88,9	0,9	74,6	-3,2
FÖRDELNING AV TOTALA DRIFTSKOSTNADER												
Anskaffning av försäkringar	7,1	1,0	8,8	-0,9	15,7	0,3	11,9	1,0	7,1	-1,5	10,4	0,1
Omkostnader för försäkringar	24,4	-0,6	27,6	1,5	26,8	-1,7	22,4	0,6	6,5	0,8	26,1	0,0
Lagstadgade avgifter	8,7	-0,1	6,0	-0,1	5,7	-0,3	4,1	-0,3	3,8	-0,3	6,5	-0,2
Övriga administrativa kostnader	14,4	0,4	10,9	-1,3	10,8	2,2	13,1	-0,5	36,6	0,3	12,1	0,2
Driftskostnader sammanlagt	54,6	0,8	53,4	-0,7	59,0	0,5	51,5	0,8	53,9	-0,7	55,2	0,1
Omkostnader för ersättningsrörelsen	22,5	-1,6	29,1	5,4	17,8	-2,9	17,9	-1,7	9,7	1,5	23,5	0,8
Omkostnader för arbetshälsöverksamheten	5,0	0,5	2,9	0,1	2,1	0,6	1,5	-0,4	0,7	0,2	3,2	0,3
Omkostnader för placeringsverksamheten	17,9	0,4	14,6	-4,7	21,1	1,9	29,1	1,5	35,7	-1,0	18,2	-1,2
Övriga kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totala driftskostnader sammanlagt	100		100		100		100		100		100	
ANSVARSSKULD (mn €)												
	36 521,4	-0,5 %	40 625,7	3,5 %	20 431,7	1,5 %	2 808,6	2,9 %	295,5	1,0 %	100 682,9	1,6 %

Decimalerna har avrundats.

¹⁾ Utan omkostnader för placeringsverksamheten och arbetshälsöverksamheten och lagstadgade avgifter.

	Varma		Ilmarinen		Elo		Veritas		Pensions-Alandia		Sammanlagt	
	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ^{3,4)}	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ³⁾	2018	förändring, % ³⁾
FÖRDELNING AV PLACERINGAR (basfördelning enligt verkligt värde, mn €)												
Ränteplaceringar	13 522,1	0,3 %	17 360,7	-3,7 %	8 441,9	-4,4 %	1 240,5	-5,5 %	163,2	13,2 %	40 728,4	-2,6 %
Aktieplaceringar	17 915,8	-12,3 %	19 692,1	0,6 %	9 251,4	1,2 %	1 105,4	-7,0 %	76,6	-24,7 %	48 041,3	-4,7 %
Fastighetsplaceringar	3 878,8	7,7 %	6 096,4	2,5 %	3 002,8	6,8 %	483,8	25,8 %	40,9	-8,0 %	13 502,7	5,6 %
Övriga placeringar	8 698,6	10,1 %	2 874,8	26,4 %	1 899,2	-16,1 %	284,9	-1,4 %	42,3	17,4 %	13 799,8	8,1 %
Sammanlagt	44 015,2	-3,1 %	46 024,0	0,4 %	22 595,3	-2,0 %	3 114,6	-1,9 %	323,0	-1,0 %	116 072,1	-1,5 %
FÖRDELNING AV PLACERINGAR (basfördelning enligt verkligt värde, %)												
Ränteplaceringar	30,7	1,0	37,7	-1,6	37,4	-1,0	39,8	-1,5	50,5	6,3	35,1	-0,4
Aktieplaceringar	40,7	-4,3	42,8	0,1	40,9	1,3	35,5	-2,0	23,7	-7,4	41,4	-1,4
Fastighetsplaceringar	8,8	0,9	13,2	0,3	13,3	1,1	15,5	3,4	12,7	-1,0	11,6	0,8
Övriga placeringar	19,8	2,4	6,2	1,3	8,4	-1,4	9,1	0,1	13,1	2,1	11,9	1,1
Sammanlagt	100		100		100		100		100		100	
NETTOAVKASTNING AV PLACERINGSVERKSAMHETEN ENLIGT VERKLIGT VÄRDE (%)												
Avkastning på bundet kapital	-2,0	-9,8	-1,4	-14,6	-1,4	-8,8	-1,5	-9,5	-1,1	-9,3	-1,6	-9,1
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT (mn €)												
Försäkringsrörelsens resultat	22,9	-32,2 %	-40,5	-233,0 %	-14,2	-6,8 %	6,7	91,4 %	0,7	121,0 %	-24,4	-144,6 %
Placeringsverksamhetens resultat enligt verkligt värde	-1 815,7	-224,9 %	-1 592,1	-244,4 %	-827,4	-239,6 %	-114,7	-211,1 %	-11,0	-190,2 %	-4 360,9	-233,6 %
Omkostnadsresultat	55,9	25,1 %	29,9	-5,1 %	31,8	36,5 %	1,3	85,7 %	0,2	-5,0 %	119,1	18,6 %
Övrigt resultat	-4,1	48,1 %	21,6	671,4 %	3,6	-37,9 %	0,8	100,0 %	0,2	80,0 %	22,1	1740,0 %
Resultat totalt	-1 741,0	-214,3 %	-1 581,0	-235,5 %	-806,2	-232,5 %	-105,8	-198,1 %	-10,0	-177,9 %	-4 244,0	-224,1 %
% av ArPL-premieinkomsten	-35,3	-67,8	-31,3	-55,8	-25,0	-44,7	-22,1	-45,5	-22,5	-53,0	-30,9	-57,1
% av ansvarsskulden	-4,8	-8,9	-3,9	-6,9	-3,9	-7,0	-3,8	-7,7	-3,4	-7,8	-4,2	-7,7
Placeringsverksamhetens nettoavkastning enligt verkligt värde	-902,3	-127,0 %	-641,6	-120,9 %	-331,9	-120,6 %	-46,8	-119,8 %	-4,4	-117,8 %	-1 927,0	-123,3 %
Avkastningskrav på ansvarsskulden	-913,4	51,7 %	-950,5	29,5 %	-495,5	51,2 %	-67,9	49,1 %	-6,6	47,0 %	-2 433,9	44,7 %
Sammanlagt, dvs. placeringsverksamhetens resultat enligt verkligt värde	-1 815,7	-224,9 %	-1 592,1	-192,9 %	-827,4	-239,6 %	-114,7	-211,1 %	-11,0	-190,3 %	-4 360,9	-212,5 %
ÖVERFÖRING TILL KUNDÅTERBÄRINGAR²⁾												
Överföring till kundåterbäringar (mn €)	153,0	-5,0 %	120,0	-11,4 %	71,9	-0,3 %	8,1	-5,8 %	2,5	-21,9 %	355,5	-6,5 %
% av ArPL-lönesumman	0,8	-0,1	0,6	-0,6	0,5	0,0	0,4	0,0	0,7	-0,2	0,6	-0,1
% av ArPL-premieinkomsten	3,1	-0,3	2,4	-0,5	2,2	-0,1	1,7	-0,2	5,6	-2,0	2,6	-0,3
SOLVENSKAPITAL (mn €)												
Eget kapital (efter avdrag för föreslagen vinstutdelning)	130,5	5,0 %	174,0	3,6 %	101,3	0,0 %	16,5	2,2 %	1,3	8,7 %	423,6	3,1 %
Akkumulerade bokslutsdispositioner	-0,7	-16,7 %	5,7	-3,6 %	0,8	2,1 %	1,6	-6,6 %	0,0	0,0 %	7,4	-5,2 %
Värderingsdifferens mellan tillgångarnas verkliga värde och bokförda värde i balansräkningen	8 004,4	-12,5 %	5 750,5	-16,8 %	2 537,1	-22,3 %	373,7	-25,4 %	32,1	-19,3 %	16 697,9	-16,0 %
Ofördelat tilläggsförsäkringsansvar	1 485,9	-34,4 %	3 040,8	-4,6 %	1 312,1	-10,7 %	275,6	4,7 %	55,3	-6,7 %	6 169,7	-14,8 %
Åtaganden utanför balansräkningen	-1,2	0,0 %	0,0	100,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	-1,2	76,5 %
Övriga	-0,4	42,9 %	-53,3	14,0 %	-16,3	22,0 %	-4,6	-29,8 %	0,0	0,0 %	-74,5	14,4 %
Solvenskapital sammanlagt	9 618,5	-16,6 %	8 917,7	-13,8 %	3 935,1	-18,3 %	662,7	-14,9 %	88,7	-11,5 %	23 222,8	-15,8 %
Solvensgräns €	5 972,8	-12,4 %	5 592,0	-6,3 %	2 431,3	-20,0 %	289,5	-16,6 %	27,7	-25,1 %	14 313,3	-11,7 %
Solvenskapital / solvensgräns	1,6	-5,9 %	1,6	-52,5 %	1,6	0,0 %	2,3	4,5 %	3,2	18,5 %	1,6	-7,8 %
Solvensgrad %	127,5	-6,0	123,7	-123,9	120,6	-5,3	126,2	-5,4	137,0	-6,0	124,6	-5,5
Pensionstillgångar	44 636,0	-2,9 %	46 473,8	0,5 %	23 017,9	-1,8 %	3 192,4	-1,5 %	328,8	-1,4 %	117 648,9	-1,3 %
PERSONAL (medeltal)												
	532	1,5 %	685	-12,2 %	466	0,9 %	151	-0,7 %	2	0,0 %	1 836	-4,4 %

²⁾ I Pensions-Alandias överföring till kundåterbäringar ingår också överföring från försäkringsrörelsen (VA2).³⁾ I kolumnen Förändring, % anges förändringen i procent, om siffran har angetts i euro i kolumnen 2017. Om det i kolumnen 2017 anges procentsatser, anges förändringen i procentenheter.

Hållbara investeringar ANSVARFULLHET ÄR ORDET

Arbetspensionsanstaltarna placerar tryggt och inkomstbringande. De slänger inte pengar hit och dit. Ansvarsfullhet är ordet.

TEXT ANNE IIVONEN | FOTO ARBETSPENSIONSANSTALTRNA

Frågorna

- 1 Avkastar ansvarsfulla placeringar bättre?
- 2 Vilka är kännetecknen för ansvarsfullhet?
- 3 De tre viktigaste punkterna i fråga om ansvarsfulla placeringar?
- 4 Hurdana riktlinjer behövs?

Niina Berggring
Placeringsdirektör
Veritas

1 Vi beaktar väsentliga ansvarsfaktorer när vi fattar beslut om placeringar, vilket minskar riskerna och ökar avkastningen i ett långt tidsperspektiv.

2 Vi väljer investeringsobjekt utifrån deras potential att skapa värde på lång sikt. Detta leder till att vår portfölj innehåller betydligt färre förmögenhetsposter än indexen, vi känner våra investeringsobjekt väl och omsättningshastigheten i vår portfölj är låg. Vår placeringsfilosofi anses redan i sig vara ett ansvarsfullt sätt att agera

på placeringsmarknaden.

3 Vårt ansvar för de gemensamma pensionsmedlen och pensionssystemets hållbarhet långt in i framtiden. Säkerställande av möjligheterna till betryggande avkastning för vår del långt in i framtiden. En bättre risk- och avkastningsprofil över tid.

4 Det är lättare att göra ansvarsfulla val när det finns tillförlitlig och relevant information om placeringsobjekten. Vi behöver riktlinjer för hur företagen ska informera.

Hanna Hiidenpalo
Placeringsdirektör
Elo

1 Vi tror på att hållbar affärsverksamhet är det enda sättet som bolag kan uppnå långsiktig hållbar resultat på. Genom att grundligt och brett integrera ESG-faktorerna i analysen av investeringsobjekt eftersträvar vi att förbättra risk-avkastning-förhållandet i synnerhet på lång sikt.

2 Investeringsobjektens ansvarsfullhet utvärderas genom ESG-faktorerna (miljöansvar, socialt ansvar, god förvaltning) och företagets strategi och mål speglas mot dem.

3 Ansvaret för pensionerna utsträcker sig flera årtionden framåt. Ansvarsfullhet är långsiktig riskhantering, tryggnad av pensionerna och påverkan, och genom den når man bra avkastning på lång sikt.

4 Vi behöver globalt enhetliga verktyg och ramverk som förbättrar placeringsobjektens transparens och kvaliteten hos ESG-datan.

Anna Hyrske
Chef för ansvarsfulla investeringar
Ilmarinen

1 Att man investerar ansvarsfullt innebär inte att man prutar på avkastningsmålet, investeringsbesluten bygger alltid på en ekonomisk bedömning av avkastning, risk och ansvarsfullhet. Ett ansvarsfullt bolag är ett bättre investeringsobjekt på lång sikt.

2 Vår investeringsverksamhet styrs av internationella normer, aktivt ägarskap och integrering av ansvarsfullheten i portföljförvaltningen. Vi investerar inte i tobaksbolag, förbjudna vapen eller bolag som är beroende av stenkol.

3 Ansvarsfullheten är en väsentlig del av Ilmarinens placeringsverksamhet, god portföljförvaltning. Med hjälp av det identifierar risker och möjligheter hos nuvarande investeringsobjekt och potentiella investeringsobjekt.

4 Vi föredrar aktivt ägande och påverkan i stället för uteslutning i våra egna riktlinjer för ansvarsfullhet. För beräkningar med anknytning till klimatförändringen skulle vi gärna se tydligare rekommendationer.

ESG Environmental, Social and Governance dvs. frågor som gäller miljö, socialt ansvar och förvaltning.

PRI Principles for Responsible Investment, FN:s principer för ansvarsfulla investeringar.

Jussi Häkkinen
Portföljförvaltare
Statens Pensionsfond SPF

1 Flera omfattande sammanfattningsanalyser av vetenskapliga artiklar har kommit fram till att ansvarsfullhet och företagets ekonomiska lönsamhet har ett statistiskt signifikant positivt samband.

2 Exempelvis personresurser som läggs ner på ansvarsfullhet och ansvarsrapporteringens omfattning och djup.

3 Beaktande av ESG-faktorerna är en väsentlig del av hanteringen av placeringsrisker idag. Ansvarsfullhet har en positiv inverkan på invester-

”Ansvarsfullhet är långsiktig riskhantering, att trygga pensionerna.”

ingsobjektens långsiktiga ekonomiska utveckling och avkastning. Ansvarsfullhetsanalysen breddar och fördjupar den traditionella placeringsanalysen.

4 Vi behöver internationellt enhetliga standarder för att förenhetliga mätningen och rapporteringen av ansvarsfullheten.

Hanna Kaskela
Direktör för ansvarsfull placering
Varma

1 Ansvarsfull placering står inte i konflikt med avkastning. Snarare är det en del av riskhanteringen, eftersom t.ex. försummelse av miljöaspekter kan ha stora följder för företagets affärsverksamhet.

Företag som handlar ansvarsfullt kommer att klara sig bäst i framtiden. Energieffektivitet minskar också kostnaderna i ett långt tidsperspektiv.

2 Ansvarsfullheten ska vara integrerad i företagets affärsverksamhet och strategi. Före ett placeringsbeslut utreder portföljförvaltaren före-

tagets ESG-risker, vilket innebär att affärsverksamheten studeras genom miljöfaktorer, samhällliga och sociala faktorer och förvaltning.

3 Ansvarsfulla placeringar ger god avkastning. Klimatförändringen är ett intergenerationellt fenomen – åtgärder krävs omedelbart. Investera- re har en möjlighet att göra världen bättre

4 Informationen bör vara jämförbar och av god kvalitet, lika tillförlitlig som bokföringen. Harmonisering skulle spara tid.

Kirsi Keskitalo
Biträdande direktör, ansvarsfulla investeringar, Keva

1 Beaktande av ESG-faktorerna och påverkan på investeringsobjekten har en positiv inverkan på avkastningen, även om betydelsen av enskilda ESG-mått varierar.

2 De relevanta ESG-faktorerna varierar enligt bransch och förmögenhetskategori. Kulturen vittnar om en investeringspartners ansvarsfullhet: investeringshorisontens längd, företagsanalysen, portföljens struktur och diskussioner med företagsledningen.

3 Utgångspunkten är förvaltningen av pensionstillgångarna i ett långt tidsperspektiv. ESG-granskningen fokuserar på långsiktiga fenomen och överensstämmer med pensionsplaceringens tidsspann. Det är nyttigt att påverka investeringsobjekten med tanke på både avkastningen och effekterna i realvärlden.

4 Kevas placeringsverksamhet styrs genom investeringsprinciperna, principerna för ansvarsfulla investeringar, ansvarsfulla investeringar per tillgångsslag och principerna för ägarstyrning.

Magdalena Lönnroth
Chef för ansvarsfulla investeringar
Kyrkans pensionsfond KPF

1 Genom att investera ansvarsfullt förbättrar vi risk- och avkastningsprofilen i vår portfölj. Enligt forskning har ansvarsfulla placeringar avkastat bättre än placeringar som gjorts på det traditionella sättet.

2 ESG-profilen är ett centralt kriterium vid valet av kapitalförvaltare. Investeringsprinciperna och de interna processerna visar också om kapitalförvaltaren är engagerad i att utveckla sin verksamhet. Att kapitalförvaltaren förbinder sig till PRI-principerna är en viktig utgångspunkt.

3 KPF har förbundit sig till att placera pensionsmedlen på ett inkomstbringande, betryggande och ansvarsfullt sätt. Dessutom vill vi föregå med gott exempel för andra investerare.

4 Kyrkans pensionsfond utgår från sina egna anvisningar för ansvarsfulla investeringar. FN:s principer för ansvarsfulla investeringar utgör ett styrande ramverk och vi har också uppgjort en separat klimatstrategi. Myndighetsreglering skulle sporra att vidareutveckla förfarandena för och rapporteringen om ansvarsfulla investeringar. ■

Pensionsförsäkrarna HANDLAR ANSVARSFULLT

Arbetspensionsförsäkrarna behöver djupare kunskap om investeringsobjekten. Kravet på ansvarsfullhet har integrerats i beslutsprocessen.

TEXT MIKA VIDLUND

Arbetspensionsförsäkrarnas placeringar accentueras ansvaret för miljö, samhälle och god förvaltning. Att investera ansvarsfullt är att förbereda sig för framtiden, liksom hela verksamheten inom arbetspensionssektorn.

Ansvarsfullhet och hållbar utveckling är högt uppe på agendan också på EU-nivå. Som bäst tas det fram gemensamma mätare för utvärderingen av hållbarheten och ansvarsfullheten i finansbranschaktörernas verksamhet.

SVERIGE FRÄMJAR HÅLLBAR UTVECKLING

I Sverige skrevs kravet på ansvarsfull placeringsverksamhet som främjar hållbar utveckling in i lagen som styr de lagstadgade AP-fonderna i början av detta år. Fonderna ska förvalta medlen på ett exemplariskt sätt enligt principerna för ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande utan att äventyra det långsiktiga avkastningsmålet.

Förändringen innebär ingen omvälvning av fondernas redan etablerade verksamhet. Fonderna beslutar fortfarande självständigt, hur de verkställer och tolkar lagen. Däremot styrs arbetet av regeringens krav på förenhetligande av tillvägagångssätten och en årlig peer-to-peer-ut-

värdering av ansvarsfullheten. Fastän det ännu är öppet hur det sistnämnda ska göras, har AP-fonderas etikråd, som grundades år 2007, skärpt samarbetet ytterligare.

Senast i början av året hamnade placeringsverksamheten i rubrikerna i Sverige. Det kom fram att den statliga sjunde AP-fonden hade placerat pensionspengar i den i Kanada legaliserade cannabis-busnessen i strid mot etikrådets rekommendationer och FN:s principer för ansvarsfulla placeringar.

Ett annat bra exempel är Statens pensionsfond i Norge, känd dels för sin storlek (ca 900 md €) och dels för att den mycket strikt följer de rekommendationer som finansministeriets etikråd ger.

Vilka företag som svartlistats och varför rapporteras transparent och offentligt. I Norge har företag utestängts också på bekostnad av avkastningen.

Internationella jämförelser av stora pensionsfonders klimatstrategi som den australiensiska klimatorganisationen AODP och miljöorganisationen WWF gjort visar att de finländska pensionsförsäkrarna hör till de bästa tillsammans med andra nordiska och holländska pensionsförsäkrare. Finländarna har förbättrat sin placering under de senaste åren.

Pensionsfondernas åtgärder går i rätt riktning, men mycket behöver ännu göras

för att verksamheten ska uppfylla kraven i Parisavtalet. En annan viktig observation som WWF gör är att mer än hälften (60 %) av fonderna i AODP:s jämförelse av de hundra största pensionsfonderna inte ännu har beaktat klimatförändringen i sina portföljer eller att åtgärderna för att motverka den är mycket begränsade.

EN LUCKA I MERCER

Den internationella Mercer Global Pension Index-jämförelsen, som mäter pensionssystemens funktion, innehåller åtminstone inte ännu någon utvärdering av pensionsfondernas ansvarsfullhet. Sannolikt kommer vi att få se också denna dimension i jämförelsen, vilket knappast gör att Finland kommer att klara sig sämre än idag utan fortfarande finns bland de bästa.

Ansvarsfullhetsbedömningar är emellertid inte helt entydiga. Problemet med dem är att bedömningen av ansvarsfullheten hos de bolag som ingår i placeringsportföljen avgörs av situationen vid tvärsnittsoögonblicket. Då beaktar bedömningen inte i vilken utsträckning fonderna placerar ansvarsfullt genom att aktivt eftersträva att påverka placeringsobjektet och främja en förbättring. ■

Sakkunniga som sammanställt bilagan

KIMMO
KOIVURINNE
Analytiker, TELA

EEVA PUUPERÄ
Kostnadsfördelningsspecialist, PSC

MAIJA SCHRALL
Statistikplanerare
TELA

MIKA VIDLUND
Kontaktchef, PSC

REDAKTION: Anne Iivonen, Pensionskyddscentralen
GRAFISK FORMGIVNING: Markku Laitinen, Aste Helsinki Oy
FOTON: Pensionsanstalter och bildbyråer
ÖVERSÄTTNING: Pia Hansson
UTGIVARE: Pensionskyddscentralen och arbetspensionsförsäkrarna TELA
Bokslutsbilagan utkommer i tidskriften Arbetspension 10.6. 2019, som också finns som e-tidskrift på Työeläkelehti.fi.
Bilagan finns också i pdf-form på webbplatserna Etk.fi och TELA.fi

